

Vydáno dne 9. dubna 2004

O b s a h :

ČÁST OZNAMOVACÍ

4. Úřední sdělení České národní banky ze dne 30. března 2004 k některým ustanovením zákona o bankách týkajícím se jednotné licence

Třídící znak							
2	0	4	0	4	5	1	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 30. března 2004

k některým ustanovením zákona o bankách týkajícím se jednotné licence

Česká národní banka k ustanovením § 5a až 5m a § 16a odst. 2 a 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 126/2002 Sb. (dále jen „zákon o bankách“), která upravují činnost poboček bank, osob oprávněných k vydávání elektronických peněžních prostředků a oprávněných finančních institucí se sídlem v členských státech Evropské unie, popřípadě v dalších státech Evropského hospodářského prostoru¹⁾ (dále jen „členský stát“), požívajících výhod jednotné licence podle práva Evropských společenství, sděluje následující:

Dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii (dále jen „Smlouva“) v platnost nabývají účinnosti mimo jiné ustanovení § 5a až 5m zákona o bankách, na jejichž základě mohou zahraniční osoby uvedené v § 5a a 5c zákona o bankách na území České republiky vykonávat prostřednictvím svých poboček činnosti vyjmenované v § 5d zákona o bankách (dále též „vzájemně uznávané činnosti“) bez bankovní licence vydané Českou národní bankou, pokud oprávnění k jejich výkonu jim bylo uděleno orgánem dohledu domovského státu. Zároveň banky se sídlem v České republice mohou při splnění podmínek stanovených zákonem o bankách využít jednotné licence k výkonu těchto činností na území členských států (§ 16a odst. 2 zákona o bankách).

I. Přechod stávajících poboček zahraničních bank do režimu jednotné licence, tj. poboček zahraničních bank působících v České republice před vstupem Smlouvy v platnost

K § 5a odst. 1 a § 5c zákona o bankách a s ohledem na článek II bod 3 zákona č. 126/2002 Sb.

- 1) Pobočka zahraniční banky působící v České republice se ke dni vstupu Smlouvy v platnost považuje za pobočku s jednotnou licencí, která absolvovala postup podle § 5f, 5g a 5h odst. 1 a 2 zákona o bankách, a na jejím základě vykonává v České republice činnosti uvedené v § 5d zákona o bankách (vzájemně uznávané činnosti), pokud oprávnění k jejich výkonu bylo zahraniční bance uděleno v domovském státě a pobočka měla ke dni vstupu Smlouvy v platnost výkon těchto činností povolen Českou národní bankou. Pokud zahraniční banka bude chtít vykonávat v České republice prostřednictvím této pobočky i ty vzájemně uznávané činnosti, jejichž výkon neměla pobočka ke dni vstupu Smlouvy v platnost povolen Českou národní bankou, postupuje podle § 5h odst. 3

¹⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 126/2002 Sb., článek II bod 2.

zákona o bankách.

- 2) Předpisy podle § 5h odst. 1 zákona o bankách budou pobožce zahraniční banky podle bodu 1 zaslány na adresu jejího sídla nejpozději do 1. května 2004.
- 3) Česká národní banka po dohodě s Komisí pro cenné papíry považuje činnosti uvedené v § 1 odst. 1 a 3 zákona o bankách za plně pokryté seznamem vzájemně uznávaných činností (§ 5d zákona o bankách), s výjimkou činnosti podle § 1 odst. 3 písm. k) zákona o bankách - výkon funkce depozitáře. Pokud pobožka zahraniční banky podle bodu 1 byla oprávněna před vstupem Smlouvy v platnost vykonávat na základě uděleného povolení působit jako banka (bankovní licence) činnost depozitáře, je oprávněna k výkonu této činnosti i nadále. Po dni vstupu Smlouvy v platnost Česká národní banka vydá v řízení zahájeném z jejího podnětu těmto zahraničním bankám bankovní licenci obsahující pouze oprávnění k výkonu funkce depozitáře podle ustanovení článku II bod 3 věta první za středníkem zákona č. 126/2002 Sb.
- 4) Ke dni vstupu Smlouvy v platnost končí účast pobožky zahraniční banky podle bodu 1 v systému pojištění pohledávek z vkladů podle § 41a odst. 3 zákona o bankách, pokud se ho tato pobožka do tohoto okamžiku účastnila. Povinnost přispívat v rozsahu stanoveném zákonem o bankách do Fondu pojištění vkladů za období účasti v tomto systému, tzn. do 30. dubna 2004 včetně, tím není dotčena. Příspěvek za toto období zaplatí pobožka zahraniční banky v termínu stanoveném v § 41c odst. 8 zákona o bankách. Rovněž není dotčeno právo pobožky připojistit pohledávky z vkladů podle § 41m odst. 1 a 2 zákona o bankách.

II. K povinnostem pobožek zahraničních bank požívajících výhod jednotné licence

K § 5d zákona o bankách - Činnosti nad rámec vzájemně uznávaných činností

S ohledem na stanovisko uvedené v části I bodu 3 větě první tohoto úředního sdělení potřebuje zahraniční banka k výkonu funkce depozitáře (§ 1 odst. 3 písm. k) zákona o bankách) v České republice prostřednictvím pobožky bankovní licenci podle § 1 odst. 6 zákona o bankách. V řízení o udělení licence je zahraniční banka, resp. její pobožka, posuzována Českou národní bankou pouze z hlediska výkonu funkce depozitáře.

K § 5a odst. 4 zákona o bankách - Vedení účetnictví

Pobožka zahraniční banky v režimu jednotné licence vede účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovením § 5a odst. 4 zákona o bankách není tato povinnost dotčena.

K § 5a odst. 5 a k § 5j odst. 1 zákona o bankách - Povinné minimální rezervy

Pobožka zahraniční banky v režimu jednotné licence musí mít veden u České národní banky účet, na kterém budou udržovány povinné minimální rezervy. Pokud se tato pobožka rozhodne účastnit platebního systému provozovaného Českou národní bankou (§ 20b zákona o bankách), jsou povinné minimální rezervy udržovány na účtu mezibankovního platebního

styku vedeného Českou národní bankou a též na účtu pro skládání a výběry hotovosti u České národní banky, má-li tento účet zřízen. Pokud se pobočka neúčastní platebního systému provozovaného Českou národní bankou, jsou povinné minimální rezervy udržovány na účtu pro skládání a výběry hotovosti, má-li tento účet zřízen. V případě, že se pobočka neúčastní platebního systému provozovaného Českou národní bankou a nemá zřízen účet pro skládání a výběr hotovosti, jsou povinné minimální rezervy udržovány na zvláštním účtu u České národní banky. Tento zvláštní účet se pobočce doporučuje zřídit alespoň 10 dní přede dnem, ke kterému je povinna poprvé uložit likvidní prostředky u České národní banky za účelem plnění povinných minimálních rezerv.

K § 5h odst. 1 zákona o bankách - Právní a jiné předpisy, výkaznictví a hlášení

- 1) Pobočka zahraniční banky v režimu jednotné licence se při svém podnikání na území České republiky řídí právními předpisy České republiky; zákon o bankách se však na ni vztahuje pouze v rozsahu stanoveném § 5a odst. 4 zákona o bankách. Přehled dalších právních a jiných předpisů upravujících specificky podnikání bank, které jsou pro tyto pobočky závazné, sdělí Česká národní banka zahraniční bance (její pobočce) písemně v termínu podle § 5h odst. 2 zákona o bankách (stávajícím pobočkám podle části I bodu 2 tohoto úředního sdělení). Aktuální přehled těchto předpisů bude uveden na webových stránkách České národní banky http://www.cnb.cz/leg_bd.php.
- 2) Pobočka zahraniční banky v režimu jednotné licence předkládá České národní bance podle § 41 odst. 2 a 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, výkazy a hlášení, popř. další informace pro účely bankovní a měnové statistiky, likvidity a Centrálního registru úvěrů. Přehled výkazů a hlášení, popř. další požadované informace sdělí Česká národní banka zahraniční bance (její pobočce). Aktuální rozsah těchto výkazů je dán přílohami č. 1 a 3 platného opatření České národní banky, kterým se stanoví předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, vyhlášeného ve Věstníku České národní banky a dostupného m.j. na webových stránkách České národní banky http://www.cnb.cz/stat_mb.php.

K § 5h odst. 1 a § 5k zákona o bankách - Kontrola plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 61/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Česká národní banka nadále provádí u poboček zahraničních bank v režimu jednotné licence kontrolu plnění povinností podle zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K § 5h odst. 2 zákona - Zápis pobočky do obchodního rejstříku

Ustanovením § 5h odst. 2 zákona o bankách není dotčena povinnost pobočky zahraniční banky v režimu jednotné licence zapsat se do obchodního rejstříku podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

III. Zahraniční oprávněná finanční instituce

Na zahraniční oprávněnou finanční instituci hodlající vykonávat v České republice činnost se vztahují § 5c až 5m zákona o bankách s výjimkou práva přijímat vklady od veřejnosti, a tedy i bez možnosti využít připojištění pohledávek z vkladů a bez povinnosti udržovat povinné minimální rezervy. Ustanovení § 5j odst. 1 věta druhá se nepoužije, jelikož Česká národní banka neprovádí dohled nad likviditou pobočky oprávněné finanční instituce, neboť žádná pravidla týkající se likvidity těchto institucí nejsou stanovena.

Přehled právních předpisů upravujících specificky podnikání pobočky oprávněné finanční instituce v České republice sdělí Česká národní banka této instituci (její pobočce) písemně v termínu podle § 5h odst. 2 zákona o bankách; jeho obsah bude stanoven v závislosti na konkrétním předmětu činnosti pobočky oprávněné finanční instituce. Pobočka oprávněné finanční instituce v režimu jednotné licence předkládá České národní bance podle § 41 odst. 2 a 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, výkazy a hlášení pro účely měnové statistiky. Přehled výkazů a hlášení sdělí oprávněné finanční instituci (její pobočce) Česká národní banka. Aktuální rozsah těchto výkazů je dostupný na webových stránkách České národní banky http://www.cnb.cz/stat_mb.php.

IV. Zahraniční osoba oprávněná vydávat elektronické peněžní prostředky

Na zahraniční osobu oprávněnou vydávat elektronické peněžní prostředky, která je v souladu s právem Evropských společenství oprávněna požívat výhod jednotné licence²⁾ a která hodlá vykonávat v České republice činnost, se vztahují § 5c až 5m zákona o bankách s tím, že uznávanou činností je pouze vydávání elektronických peněžních prostředků. Tudíž se na ni nevztahuje právo využít připojištění pohledávek z vkladů a povinnost udržovat povinné minimální rezervy. Ustanovení § 5j odst. 1 věta druhá se nepoužije, jelikož Česká národní banka neprovádí dohled nad likviditou pobočky osoby oprávněné vydávat elektronické peněžní prostředky, neboť žádná pravidla týkající se likvidity těchto osob nejsou stanovena.

Přehled právních předpisů upravujících specificky podnikání pobočky zahraniční osoby oprávněné vydávat elektronické peněžní prostředky v České republice sdělí Česká národní banka této osobě (její pobočce) písemně v termínu podle § 5h odst. 2 zákona o bankách. Aktuální přehled těchto předpisů bude uveden na webových stránkách České národní banky http://www.cnb.cz/leg_bd.php. Pobočka zahraniční osoby oprávněné vydávat elektronické peněžní prostředky v režimu jednotné licence předkládá České národní bance podle § 41 odst. 2 a 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, výkazy a hlášení pro účely měnové statistiky. Přehled výkazů a hlášení sdělí této osobě (její pobočce) Česká národní banka. Aktuální rozsah těchto výkazů je dostupný na webových stránkách České národní banky http://www.cnb.cz/stat_mb.php.

²⁾ Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2000/46/ES.

V. Banky se sídlem v České republice, které hodlají vykonávat činnosti podle § 5d zákona o bankách na území jiného členského státu prostřednictvím své pobočky

K § 5f a § 16a odst. 2 zákona o bankách - Oznámení o záměru otevřít pobočku

- 1) Doručením oznámení České národní bance o záměru banky otevřít pobočku v členském státě je zahájeno správní řízení podle § 16a odst. 2 zákona o bankách. Oznámení obsahuje informace podle § 5f zákona o bankách, specifikované v následujících bodech 2 až 5.
- 2) Součástí informace týkající se obchodního plánu podle § 5f písm. b) zákona o bankách by měly být zejména tyto údaje:
 - a) výčet činností pojmově označených podle § 5d zákona o bankách (s případnou konkretizací), které hodlá banka prostřednictvím své pobočky na území jiného členského státu vykonávat, včetně předpokládaného data zahájení jednotlivých činností,
 - b) obchodní plán pobočky na nebližší dva roky předložený přiměřeně rozsahu údajů při zveřejňování rozvahy a výkazu zisků a ztrát podle zvláštního právního předpisu³⁾,
 - c) komentář k jednotlivým položkám obchodního plánu podle písmene b), který zejména obsahuje východiska, na nichž je obchodní plán postaven, předpokládané dopady na celkovou ziskovost banky, analýzu vhodnosti provádění jednotlivých činností poskytovaných na území jiného členského státu s ohledem na kapitálové vybavení banky, tvorbu rezerv a případný vliv na likviditu, ziskovat a kvalitu aktiv banky,
 - d) popis materiálně technického a personálního zabezpečení jednotlivých činností.
- 3) Součástí informace týkající se organizační struktury podle § 5f písm. c) zákona o bankách by měly být zejména tyto údaje:
 - a) organizační struktura pobočky včetně náplně činnosti jednotlivých útvarů a popisu vazeb těchto útvarů na ostatní útvary pobočky a banky, kompetence a pravomoci těchto útvarů a sdělení, zda pobočka uvažuje o zřízení více obchodních míst, jejich počtu, předpokládaném rozsahu a druhu služeb poskytovaných těmito obchodními místy, jejich začlenění do organizační struktury pobočky a jejich kompetence a pravomoci a způsob řízení,
 - b) vymezení pravomocí a odpovědností pobočky při rozhodování o bankovních operacích a jejich provádění,
 - c) způsob kontroly pobočky a zapojení pobočky do vnitřního řídicího a kontrolního systému banky.
- 4) Součástí informace týkající se osob zodpovědných za řízení pobočky podle § 5f písm. e) zákona o bankách by měly být zejména tyto údaje:
 - a) životopis s uvedením dosaženého vzdělání, všech vykonávaných zaměstnání, podnikatelských aktivit, jiných samostatně výdělečných činností, členství v profesních sdruženích a členství v orgánech jiných společností, včetně již ukončených,
 - b) pravomoci této osoby, pokud již nejsou uvedeny v informaci podle bodu 3 písm. a),
 - c) opis dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání,
 - d) stručná koncepce týkající se řízení pobočky touto osobou.

³⁾ § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 353/2001 Sb.

- 5) Veškeré údaje uvedené v bodech 1 až 4 banka předloží rovněž v úředně ověřeném překladu do úředního jazyka členského státu, na jehož území hodlá poskytovat činnosti podle § 5d zákona o bankách prostřednictvím pobočky.

VI. Banky se sídlem v České republice, které hodlají vykonávat činnosti podle § 5d zákona o bankách na území jiného členského státu bez založení pobočky

K § 5i a § 16a odst. 2 zákona o bankách - Předložení oznámení

- 1) Předložením oznámení podle § 5i zákona o bankách bankou České národní bance se nezahajuje správní řízení.
- 2) Součástí oznámení banky o zamýšlené činnosti na území jiného členského státu bez založení pobočky by měly být tyto údaje:
 - a) stát, na jehož území mají být činnost nebo činnosti podle § 5d zákona o bankách vykonávány,
 - b) jmenovité uvedení činnosti nebo činností podle § 5d zákona o bankách, které mají být vykonávány,
 - c) popis způsobu a rozsahu výkonu činnosti (poskytování služeb), z kterého musí být zřejmé, že nejde o činnost, která má charakter trvalé hospodářské činnosti.
- 3) Veškeré údaje uvedené v bodu 2 banka předloží rovněž v úředně ověřeném překladu do úředního jazyka členského státu, na jehož území hodlá poskytovat činnosti podle § 5d zákona o bankách bez založení pobočky.

VII. Podle tohoto úředního sdělení se postupuje ode dne vstupu Smlouvy v platnost.

Člen bankovní rady
Ing. Pavel Racoča, M.I.A., v. r.

Sekce bankovní regulace
Odpovědní zaměstnanci:
Ing. Lenka Snížková, tel. 224 412 117
Mgr. Tomáš Rýdl, tel. 224 412 767